

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **grote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement
 Drie maal per week 6 francs per jaar.
 Twee " " " 5 " " " "
 Een " " " 3 " " " "
 Een blad afzonderlijk 15 centimen.
 De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
 Aankondigingen 15 centimen per drukregel.
 Reclamen, vormissen en andere artikels vooraan of midden in het blad : 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, 14 AUGUSTUS.

Van alles wat.

Morgen 15 augustus zal te Brussel de manifestatie der socialistischen plaats hebben. M. Buis, burgemeester van Brussel, zal dit maal die vrieze mannen toelaten de straten der hoofdstad te doorwandelen. Zij gaan den werkmans gelukkig maken door hem het stemrecht te bezorgen.

Wat ons het aardigste voorkomt dat is dat de haren die zich aan het hoofd dezer beweging bevinden, in het geheel geen werkliden zijn. De aanhangers zijn eenige advocaten, gelijk M. Dufuisseaux die zich spoedig uit de voeten maken zodra hun stielje gevaarlijk wordt.

Die vent doet een boekje drukken onder den naam van *Volkscatechismus*, waarin hij den ongeleerden werkmans allerhande flansen wijst maakt. Wij noemen Dufuisseaux, maar er zijn er vele andere van dezelfde soort. Zij maken den werkmans wijs dat er hem niets anders ontbreekt om gelukkig te worden dan het algemeen stemrecht.

Wanneer de werkliden het stemrecht zullen bekomen hebben, dan zullen zij mannen kiezen die hunne rechten zullen doen gelden en dan zijn zij gered! Het gaat van zelve dat de werkliden dan M. Dufuisseaux, Ansele en C^o zullen moeten kiezen, eenen hoop mislukte advocaten die zich nooit iets van het lot der werkende klas hebben aangetrokken. Dan zullen MM. Dufuisseaux en zijne vrienden ministers worden en dat is waarschijnlijk alles wat die vrieze kneukels in het oog hebben.

Of daarmee de werkmans zal gered zijn, dat is een tweede zaak en dat komt er natuurlijk dan niet meer op aan.

Morgen dus gaan de koolmijners van Luik en Charleroi met eenen hoop ander-mislidende jongens naar Brussel trekken en zij zullen de hoofdstad niet verlaten zonder het algemeen stemrecht bekomen te hebben.

Reeds verleden zondag hebben zij te Brussel een algemeene repetitie gehouden van hetgeen morgen in het groot moet gebeuren.

Onder voorwendsel, zegt het *Nouvelles van den dag*, van de slag van den werkmansbond in te huidige hebben de socialistischen van Brussel zondag een repetitie gehouden voor de betooging van 15 augustus. Een aantal socialistische maatschappijen van Brussel en den omtrek, voorzien van roode, blauwe en zwarte vlaggen en eenige kartels, hebben zich op de Fontainasplaats vereenigd.

Er was veel, veel volk, volgens de roode aankondigingen, maar men kon het toch gemakkelyk tellen. Ten 2 uren was de vergadering op de Fontainasplaats bijeen geroepen, maar er was geen levende ziel te zien. Ten 5 uren waren er reeds diep in de 200 menschen.

Waar blijven dan toch die 45 maatschappijen die aan den stoet moesten deel nemen met boven de 7,000 leden? Ja! wacht ze maar doch vast er niet na.

Eindelijk, ten half zes, na lang wachten, trommelen en trompetten, slaan er 27 societeten met zoo wat 1400 man. Het moet wel zijn dat iedereen zich op zijn post bevindt en niemand meer verwacht wordt, want de stoet trekt op. Hij bevat een dozijn werkmansbonden, socialistebonden en roode kringen, een half dozijn wereldburgers, eenige letterzitters — deze waren de talrijke van al, maar ook, het is het ond stielje van Ansele!

Onder het spelen der *Marseillaise* is de stoet naar de Groote-Markt getrokken, naar het lokaal de *Zwaan*, en na een tocht door de stad naar de Fontainasplaats teruggekeerd. De stoet was tamelyk ordelyk, doch er heerschte weinig geestdrift onder het volk.

Hier en daar werden de manifesteersders nagevolgt. Op de Hoog- en Van Arteveldestraten

hadden zij de *Marseillaise* gezongen, alsook op de Anspichlaan. Voor de maatschappij van pater van Galoen in de Spiegelstraat hebben zij wat staan roepen: looriks! tot dat de kopstukken zelf beschaamd over hunne maanen, hun geboden te zwijgen.

Nog iets: in de *Zwaan* was het vaandel dat moest ingehuldigd worden, voorloopig weggezet, achter de pissijn.

By het terugkeeren op de Fontainasplaats begonnen de manifesteersders, die reeds in de *Zwaan* en maar andere kappelletjes geweest waren, de nieuwe *Marseillaise* te zingen die zij zondag zullen herhalen. Een gezangsk^o belooft het u!

Ten 6 uren 's avonds werd in de *Nouvelle cour de Bruxelles* een meeting gehouden. Er werden eenige redevoeringen uitgesproken doch daar het stiekend heet was in de zaal, was alleman tevreden dat de meeting spoedig afloopt.

Wat het heel was giuder binnen, is niet te verwoorden. De zaal propensvol, mannen, vrouwen, kinderen, eenige honderden pijpen en sigaren die rooken en rieken, garçons die met pijpen bier rondringen, eenige honderden eksterooigen plat getript en 50 graden warmte!

De citoven Richard zit de meeting voor en bedankt het werkvolk omdat het zoo kalme gebleven is, dat niemand in den amigoe heeft moeten gedraaid worden. Zoo moet ge ook doen zondag aanstaande. Weest kalme, dan is het gouvernement bang van u. Het leger wordt ook socialist; welhaast hebben zij gedaan, de burgers, en liggen wij voor goed boven.

Citoven Van Caubergh eischt het algemeen stemrecht. De kiezers zijn allen de schuld dat het land te niet gaat. Maar wij zijn hier nu en moeten ons recht hebben: wij staan op en moeten beter en meer zijn dan de burgerij. Er zijn liberalen, dat weet ik wel, die zeggen radikaal en demokraat te zijn, maar den 15 augustus niet mede durven manifesteeren. Zij manifesteeren liever in hunne broek.

Met dien praat er nog bij, vinden de toehoorders dat het toch in de zaal niet meer uit te staan is. Zij trekken er al zingend van door.

Eengentenaar, Van Leo, vertelt in het vlaamsch dat het noodig is dat de werkliden de burgerij buiten alles cijferen. Er moet een zondag 40,000 Brusselaars mede manifesteeren.

Citoven Volders bewoerdert zich zelve: ik ben een apostel, maar nu heb ik ontrent gedaan: in het kot zit wij in den hemel van het algemeen stemrecht. Het wij moeten nog veel werken en zweeten om het tot zoo ver te brengen.

In afwachting gaan de laatste toehoorders ook een pint pakken, en alzo is de meeting van zels afgelopen.

Aan de deur is niets bijzonders gebeurd. Er stonden eenige nieuwsgierigen en eenige agenten maar de manifesteersders zijn stil weggedropen.

Zoals wij het donderdag aangekondigd hebben, heeft de burgemeester van Brussel de socialistische manifestatie van morgen toegelaten.

De secretaris der werklidenpartij heeft den volgende brief van den heer burgemeester van Brussel ontvangen:

Mijnheer de Secretaris,

In antwoord op de verschillige mededeelingen, welke gij mij hebt laten geworden aangaande de betooging van 15 augustus, heb ik de eer u te laten weten dat ik deze niet zal verbieden. Noch, tens, zal ik niet toelaten dat de stoet voorbij het paleis des konings ga.

Gij zult dus uwe richting moeten veranderen, en de betooging geliden 't zij langs den Regentboulevard of dien van het Observatorium en van den Botanischen hof, tot aan het punt waar hij moet uiteen gaan, tenzij u te richte, te beginnen van den boulevard van Waterloo, langs de Quatre-Bras, de Regeneries en Koningstraat, om aldus

denkbeelden vol vertrouwen mededeelde. Het is nog een geheel nieuwe ziel, die nog slechts aan de tasparen van 't gevoel gehoor geeft. Later zal zij u ongetwijfel kunnen onthouren, doch nu is 't haar een behoeft u te zien en te hooren om adem te halen.

Ik ken uw rechtschapen hart, ik vol alles wat gij zoudt kunnen tegenwerpen om uw vertrek te rechtvaardigen; doch ik heb daarover met mijnen broeder gesproken, deze heeft alle bezwaren weggenomen, zoodat zijne toestemming genoezaam is om uw geweten gerust te stellen en u te doen besluiten hier te blijven. Vergeet niet, beste vriend, dat ik voor Lucile even verantwoordelyk ben; zoo lang mevrouw de Montsbrey niet terugkeerd is, moeten wij haar vervangen. Ik weet dat uwe zaken u te Parys roepen; doch gij zijt jong er opent zich een rijke toekomst voor u, en gij zult niet dikwijls in de gelegenheid zijn om zulk een heiligen plicht te vervullen. Doe voor Lucile wat gij voor uwe zuster doen zoudt.

Mevrouw de Montsbrey zal spoedig hier zijn, en dan zult gij, die getuige van hare wanhoop waart, hare vreugde bijwonen en ge zult treden over haar geluk vertrekken.

Nog aarzeld Frederic.

— Gij kunt hier in dit dorp niet blijven wonen, hernam de grijsaard, die zeer kiesch en gevoelig was. Het jaargetij schijnt zeer ruw te zullen worden en gij weet niet wat de winter in onze streken is; na eenige dagen zullen de wegen, onder de sneeuw bedolven, ontoegankelijk zijn. Kom dus bij mij inwonen; mijn verblijf is groot genoeg om u te herbergen, terwijl uw bijzijn mij eenige spranken van 't jeugdijg vuur hergeven zal; ge zult als een vriendelijken zonnestraal in mijne oude dagen zijn. Kom dus, mijn vriend, kom; den tijd dien wij niet bij onze lievelingen doorbrengen, zullen wij te samen benuttigen om personen en zaken te bespreken die ons aan 't hart gaan.

den boulevard aan de Schaarbeekse poort af te gaan.

Gelief mij dus in tijds te laten weten, welke dezer twee richtingen gij zult verkiezen.

Aanvaard, mijnheer de secretaris, de verzekering mijner volkomen achting.

De burgemeester: BUIS.

De inrichting van de stoet is volgender wijze geschikt:

Men zal zich alphabetisch (de lijst is in het fransk opgemaakt) per provincie inrichten, dat wil zeggen:

De provincie Antwerpen gaat voorop en opent den stoet. Al de steden der provincie, de hoofdstad vooraan, zijn hieronder begrepen.

De provincie Brabant (Brussel met al de voorsteden), vervolgens Leuven, Vilvoorde, Nyvel, enz.

De provincie Oost- en West-Vlaanderen, Gent, Ledeburg, Lokveer, Ercloo, Ninove, Geeraardsbergen, Aalst, Brugge, Oostende, Ieperen, Kortryk, Meenen, enz.

De provincie Henegouwe.

Elke stad of dorp zal voorzien zijn van een kartel, waarop de naam der stad of gemeente vermeld staat.

De minister van binnenlandsche zaken heeft aan de afgevaardigden der Werkliden-Partij de verzekering gegeven dat het spoorwegmaterieel in orde gesteld wordt om de manifesteersders te vervoeren. Van 4 uren in den namiddag zal men kunnen uit Brussel vertrekken.

De politie-commissarissen der hoofdstad zijn in het kabinet van den heer Wilmaers, procureur des konings, geroepen, om zich te verstaan met het hoofd van het parket over de maatregelen die te nemen zijn voor de betooging van 15 augustus.

Volgens *l'Etude Belge* heeft een katholiek volksvertegenwoordiger verklaard, dat als de betooging van 15 augustus rustig afloopt, de regering een groote vermindering van straf aan de veroordeelde werkstakers zal verleenen.

Wat zijn er den dag van heden, zegt de *Vrijheid* veel mannen die zich met de zaken der werkliden moeien en er volkrecht niets mee te doen hebben!

Hoewel werkliden zijn, er niet die zich laten ophitsen tegen hunne meesters, tegen het kapitaal, tegen de pastoors, door kerels die zelf goede werkliden zijn, maar die zonder werken hun brood willen verdienen: die het werkvolk willen gebruiken als een voetbaak om zich naar boven te helpen.

Zij willen het werkvolk de kastanjes den niet liet voor halen, om ze later onder hunnen neus op te eten.

Wilt gij nu een goeden raad hebben, werkliden? Luistert dan, het is vader Gats die hem u geeft:

Hoort, jongens, hoort een dienstig woord En zeg het vrij uw makkers voort: Als iedereen zijn papje blaast, Als iedereen zijn heesjen aast, Als iedereen zijn werke doet, Als iedereen zijn liefe groot, Als ieder houdt zijn eigen maat, Als ieder blijft in zijnen staat, Als ieder ploegt zijn eigen land, Als ieder lost zijn eigen pand, Als ieder houdt zijn eigen nest, Dan gaan de zaken allerbest.

Doet gelijk vader Gats het u zegt, werkliden; zorgt zelf voor uwen handel en zeult al die mannen die ten uwe nadele in troebel water willen vissen — socialisten en demokraten — maar den blikken.

De strenge veroordeelingen door de Henegouwsche rechtbanken tegen de brandstichters en plundersaars uitgesproken, zijn wel van aard

vuur over zijne kunst, en deelde met eenvoud mede hoe hij zich, door zijne inspanning, boven bekrompen omstandigheden had weten te verheffen. Dan kwam het verhaal zijner reis, waarop Lucile hem behend nu eens op zandige wegen dan weder langs groene paden volgde. Hij scheurde op geestige wijze af de zandelhoge figuren die voor hem geposeerd hadden, en wier vrome gezichten, met strenge getrouwheid teruggekeerd, zijne aankomst bij zijne oude moeder, het huwelyk van het jonge paar, zijne dichteryke uitstapjes in La Grasse, den isoet in St-Maurice en zijn verblijf in den *Gouden Aerd*, niets verzwag bij, en vertelde alles met groote bevaligheid.

Ook werd de kamer van den heiligen patroon, dien eenige onbescheiden ratten vernield hadden, niet vergeten, en Lucile kon, ondanks haren verbod voor den goeden pastoor, bij het verhaal van dit voorval een vroolijken schaterlach niet bedwingen. Vooral stelde zij in Frederik's zuster belang die zij nog niet kende, en onophoudlyk liet zij zich het verhaal van dat gelukkig huisgezin herhalen.

— Ik wil uwe zuster leeren kennen, gij moet haar eens medebrengen; of wanneer mijne moeder terug is, kunnen wij haar te samen eens bezoeken. Ik zal haar liefheijgen, o, ik zal haar zoo lief hebben! gelooft gij dat ook zij mij zal beminnen? zo sprak zij.

Dikwijls ook nam het gesprek een ernstig karakter. Dan onderhielden beide grijsaards — minder om Lucile's nieuwsgierigheid te voldoen dan wel om de jonkvrouwelyke ziel te sterken — haar over hun nederig leven, dat geheel aan ongelukken was toegewijd. Daardoor begreep Lucile het heilige dier opoffering en de grootheid des godsdienstes. Dan weder vertelde zij op hare heurt alles wat zij gedacht en gevoeld had voor dat zij tot het gezellige leven behoorde.

— Het meest rechtschapen geweten heeft zoo menigen kronkeligen schuldboek, wij hebben het zoo ver gebracht in de kunst om onze neigingen in plichten te veranderen, dat Frederic die geheel verrukt was een voorwendsel te hebben gevonden dat hem veroordeelde te blijven opricht geloofde, dat hij met in het uitsiel van zijn vertrek te bewilligen, een opoffering deed. Hij nam het gast-vrijge voorstel aan dat hem gulbarst was aangeboden, greep zijne reisak dien hij juist gesloten had, en sloeg in plaats van den weg naar Parys te kiezen, het pad in naar doctor Vincent's huis, nadat hij alvorens de waardij van den *Gouden Aerd* benevens hare weenende dochters, de hand gedrukt had.

De doctor had Frederic niet misleid, want Lucile lag in een heete koorts. Natuurlijks bemerkte zij den jongen schilder, of haar gezicht helderde eensklaps als door een tooverslag op. De glans harer oogen werd zachter, zij reikte hem hare hand, en zeide op een toon die te gelijker tijd dankbaarheid en verwijt uitdrukte:

— Waarom wildet ge toch vertrekken? Toen zette Frederic zich aan haar bed neder en had weinig moeite om zich te rechtvaardigen.

VII.

Het leven op 't kasteel, dat een oogenblik door de onverwachte instorting gestoord was, had zijnen gewonen loop hervonnen.

Lucile's tijd werd tusschen studie, vriendschap en allerlei gesprekken verdeeld. Zij hield niet op Frederic over zijne moeder, zijne zuster, zijne werken te ondervragen; zij moest weten wat hem naar St-Maurice geleid, en hoe hij tot hiertoe geleefd had.

Frederic sprak met levendigheid over zijne eerste proeven van schilderwerk. Hij sprak met

om de werkliden te doen nadenken. De gegenisstraf wordt er met jaren en maanden toegemeten, ja zelfs kregen er twee mijnwerkers voor het leven!

En dan? Nog sterker: Een socialistisch blad, *Le Peuple* schrijft, dat de beschuldigen van Baudoux goede demokraten-advokaten hebben gevonden om hen te verdedigen, en zich verplicht gezien hebben katholieke advokaten te vragen.

Het volk opjagen, dat grut; maar als het volk moet verdedigd worden, draait men het den rug toe...

Werklieden, vergeet het niet!

Toen het assisenhof van Henegouwen verleden week uitspraak deed over de oproermakers van Ronx en de brandstokers van Baudoux, waren er velen onder de menschen, die de veroordeelden beklagden en vonden dat de straffen al te streng waren. Die straffen waren inderdaad zeer zwaar, en men mag waarlijk medelijden hebben met de ongelukkige werkliden, welke zich door eenige aanvoersers hebben laten ophitsen.

Over eenige dagen deelden wij de vormissen mede, uitgesproken in de zaak der plundering van de abdij van Solimont; dit geval noz zal een algemeen gevoelen van medelijden verwekken en elken zal met meegenen hooren, dat er kwijtschelding of strafvermindering aan de meesten der veroordeelden zal verleend worden.

Onder de veroordeelden van Solimont zijn er een twintigtal vrouwen, waaronder verscheidene moeders des huiszins. Er zijn zelfs meisjes van 10 en 17 jaar veroordeeld geweest.

Zij hadden gestolen, zij hadden geplunderd; de wet is stellig zij moesten gestraft worden.

Maar 't zijn arme misdielden, en in dit geval vooral zaler ruijnshoofs moeten gebruik gemaakt worden van het recht van genade, dat de grondwet aan den koning verleent.

Maar zo elken medelijden gevoelt met die ongelukkige misdielden, zoo ook zal elken de stem verheffen tegen diegenen, welke zedelyk verantwoordelyk zijn voor deze gepligde baldadigheden.

Te Solimont is een klooster geplunderd geweest. Een groot deel der schuld valt op de partij die niet ophoudt het volk op te hitsen tegen kerk en klooster.

Zekere leden van kamer en Senaat zelfs moegen op hunne borst kloppen; zij preken maar al te dikwijls, onrechtstreeks, de plundering van kloosters en kerken aan.

Zekere dagbladen zeggen onophoudlyk dat de Staat de haal moet leggen op die geslechten: de Staat is het volk, zegt men, en daarom hebben de misdielden werkliden van Gilly en Châtelineau het klooster van Solimont geplunderd.

Te Ronx en te Jumet was het geen klooster dat geplunderd en vernield werd; daar waren het tijverheids-gestichten van groote eigenaars, waaronder dat van eenen heiligen radikaal.

Wie zijn hier de voornaamste pluchtigen? Het antwoord op de vraag ligt bevat in den beschuldigingsakt der zaak Baudoux. Zie hier wat wij er in lezen:

« Onder de beschuldigten in die zaak zijn er drie, waarop wij denken het zwaarste deel van verantwoordelykheid te doen werven, niet dat zij zelf den brand gesticht hebben, die de glaschazijn moest vernield; niet dat zij stoffelijk het een of ander vernietigd hebben, maar omdat zij vallen onder de toepassing van de bepalingen der strafwet waardoor ook de opperhoofden of ophitsers der leeders, die verwoest of geplunderd hebben, getroffen worden.

« De pluchtigen van dien aard zijn bijna altijd de moeilijsten om te bereiken; na door allerhande redevoeringen de personen te hebben ophitsd, aan welke zij willen wij maken dat zij de slachtoffers der eerste onrechtvaardigheid zijn; na in

hen de eerste driftten te hebben aangevuurd; na ze langzamerhand gebracht te hebben tot zulk punt van opgewondenheid en gramschap, dat er nog slechts een woord, een gebaar, noodig is om hen tot de misdaad te drijven, weten die aanstokers zich voorzichtig te verschuilen achter degenen die handelen en zich blootstellen aan het gevaar.

« De getuigen verbergen zich en durven niet spreken en het gerecht, wanneer het uur der verantwoordelykheid slaat, vindt nog enkel eenigen der stoffelijke daders, groote pluchtigen zonder twijfel, maar ook slachtoffers vooraf opgedroefd om de wraak of heerzucht van degenen die hen aanvoerden, te voldoen.

« Die woorden zijn maar al te waar; de verleide werkliden zijn de slachtoffers van zekere aanvoersers; de ware, de grootste pluchtigen zijn de roedemars der socialistische meetings, die het werkvolk ophitsen. Hunne rol is in den beschuldigingsakt naar het leven geschilderd.

« De werkliden wijs maken dat zij uitgeblut worden door de burgerij, hen ophitsen om zich te wreken, en wanneer de ongelukken gehoor geven aan hunne ophitsingen, zich terugtrekken; ziebaar hun werke. 't Zijn niet alleen misdielders, 't zijn labards. Zij zijn de rechtersluiters van het werkvolk, dat zij helpen voor de rechtbanken slapen.

« Terwijl zegt de *Gazette van Diest*, de godsdienstliefers in ons klein landken met handen en voeten werken om de religie uit de harten te rooven, doet deze in andere werldeelen overgrooten voortgang.

In Amerika zijn er gehele dorpen van protestanten die hunne dwaalher afwerpen en tot de katholieke kerk terugkeren; dit zijn de dommes zelve die hun het voorbeeld daarvan geven. Een derde gedeelte der bevolking van dat uitgebreid werldeel is katholiek, terwijl over twintig jaren slechts een negende gedeelte tot onzen godsdienst behoort. Daarom zijn niet begrepen de Staten die ten allen tijde katholiek geweest zijn, zoals Mexico, Brazilië, enz.

In Afrika ook markt de godsdienst grooten voortgang; al die jaren trekken een groot getal zendelingen tot in de diepste woestijnen om er ziele van god te winnen.

« De H. Vader heeft onderhandelingen met den koning van Abyssinie aangeknoopt, met het doel eenen bisschop in zijn rijk te zenden. Men mag zeggen dat gansch de noordkust, alsook de oostkust, een groot deel der westkust en een deel van het binnenland met de Kongo daarbij, voor de katholieke religie gewonnen zijn.

In Azië verkocht het bloed der martelaars nieuwe kristenen. Het laffertig gedrag der Fransche regering, de dubbelzinnigheid, de onrechtvaardigheid van deze heelt voor gevolg gehad dat de Franschen in China algemeen verfoed worden; vele duizende kristenen hebben voor dien haat het leven verloren.

« De H. Vader heeft betrekkingen met het Chinese rijk aangeknoopt die met den besten uitslag bekroond werden. De keizer heeft er in toegestemd, dat een apostolische gezant, met den titel van verblijvend minister, naar Pekin zal gezonden worden, die de geestelike belangen der katholieken zal behartigen.

Het is een groote nederlag voor Frankrijk, maar een schitterende zegepraal voor de kerk. De schone aanblijven, doet onzen heiligen godsdienst over de gansche aarde gedaan, zijn wel geschikt om degenen te troosten, die licht onmoedlyk zijn. Zij bewijzen eens te meer dat Christus zijne kerk nooit verlaat.

« De *Postrijder* heeft het dikwijls aan zijne lezers gezegd: de liberale gezetten weten gewoontlyk niet wat zij vertellen.

— Het was een vreemde toestand, dien ik u te vergeefs zou trachten te beschrijven. Ik begreep alles en voelde de waarde der toegenezene zorgen waarmede men mij verhoorde. Ik was vol dankbaarheid voor de liefde die mij behoevende en bewaakte, en had zoo geerne de liefheijgen mijner moeder beantwoord, doch ik vondgeene woorden om gevoelens en denkbeelden uit te drukken, die in mij warrelden als in eenen bijenkorf, waarin alles gonse en rondvloog.

« Wat waart ge goed, doctor, voor dat arme kind? En ook gij mijn vriend, vrede zij den pastoor toe. Briden had ik u liet en konde het u evenwel niet zeggen. Ik voelde onophoudlyk in mijn binnenste als een bron, die zich een uitweg bijnen wil en de reis niet kan doorduren, en wanneer ik mijn stilzigen trachtte te verbreken, verstandelike mijne inspanning 't verward mijner denkbeelden, en omgafde de worsteling met eenen flauwte. Wanneer mijne moeder aan mijne knieën lag en mitrop; luister naar mij! antwoord mij! was het mij als mij hart zich zoo mitstorten, maar door mijne machteloosheid verpletterd, viel ik dan in zwijm. Wat ik gelieden heb zo ik niet kunnen zeggen. Ik voelde mij alleen, ik had de natuur lief, die alles schone zonder mij iets te brengen. Buitendien is mijn zondering dier suertelike jare verward en flauw. Het verleden is slechts een drom voor mij, wiens verspreide beelden ik nauwelijks bijeenzamen kan. Mijn leven is met den dag begonnen, waarop ik u bij mijn ontaken voor het eerst zag.

« Daarop wierp Lucile een dankbaren blik op Frederic.

« De doctor luisterde naar dit kinderlijk verhaal, als naar de les van eenen meester. Bij een gevoel van voldane wotgerigheid mogde zich ook een billijk gevoel van trots daar het hem verraste, dat hij voorzien had, wat Lucile omtrent haren toestand verhaalde.

(Wordt vervolg.)

DE BRUIDSCHAP

(6^e VERVOLG.)

De doctor en de pastoor begrepen slechts ten halve de gevoelens die hij koesterde en uitdrukte; zij omhelsden hem met vaderlijke teederheid. Wat Lucile betreft, deze zag Frederic strak, verbleekt, en stilzweigend aan, en schenen niets van hetgeen om haar heen gebeurde te begripen.

Frederic verliet met een gebroken hart, doch met vasten tred het vertrek en trachtte zijne aandoening zooveel mogelijk te bedwingen.

Den volgenden morgen, bij het kriecken van den dag, juist toen hij met de toebereidselen voor zijn vertrek klaar was, stiof doctor Vincent, op wien ontsied gelaat hevige angst zichtbaar was, de kamer binnen.

— Ge zult niet vertrekken, ge kunt niet vertrekken, zegde de doctor op bewegen toon; uw bijzijn is ons noodzakelyk en uwe taak is nog niet geëindigd. West ge wat er voorgevallen is? Nawelijks waart ge vertrokken, of Lucile kreeg een hevige koorts, den geheele nacht heb ik bij haar gewaakt.

In haar ijlen sprak zij slechts twee namen uit; wanneer zij hare moeder niet riep, waart gij het dien zij noemde. Ik heb haar in een opgewonden toestand verlaten die mij zeer verontrust, dit mag ik u niet ontweigen. Zoo gij heugaat sta ik voor niets in. Bedenk, mijn vriend, dat gij nu een deel van haar bestaan uitmaakt. Toen haar begriep ontwaakte, waart gij het op wien zich haar eerste blik vestigde en wien zij hare eerste